

PATVIRTINTA
Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo
departamento prie
Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus
2016 m. lapkričio 3 d.
įsakymu Nr. 1-363

1. Programa

1.1. Programos pavadinimas

**VALSTYBINĖS PRIEŠGAISRINĖS GELBĖJIMO TARNYBOS
UGNIAGESIO GELBĖTOJO KVALIFIKACIJOS KĖLIMO
PROGRAMA**

1.2. Suteikiama kompetencija (teisė dirbti)

Ugniagesys gelbėtojas valstybinėje priešgaisrinėje gelbėjimo tarnyboje

1.3. Reikalavimai (amžius, išsilavinimas, profesinė kvalifikacija, darbo patirtis)

Tarnybinio kaitumo principu perkeliams pareigūnams iš kitos vidaus reikalų įstaigos į valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos padalinius – ne žemesnis kaip vidurinis išsilavinimas

1.4. Mokymo trukmė (savaitėmis ar valandomis)

8 savaitės (304 valandos). Teoriniam mokymui skiriama 104 val., praktiniam – 200 val.

1.5. Programos rengėjai

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, Ugniagesių gelbėtojų mokykla

1.6. Programos derinimas

Detalaus mokymo plano 9 dalis „Radiacinė sauga“ suderinta su Radiacinės saugos centru

2. Programos apibūdinimas

2.1. Rengimo pagrindas

Gaisrų gesinimas ir gelbėjimo darbų vykdymas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugsėjo 3 d. nutarimu Nr. 1386 „Dėl pavojingų darbų sąrašo patvirtinimo“ yra įtraukti į pavojingų darbų sąrašą. Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo 27 straipsnio 5 dalis nustato, kad „<...> mokymo ir žinių tikrinimo iš darbuotojų saugos ir srities patikrinimo bei šių darbų saugaus atlikimo tvarką nustato darbdavys <...>“. Siekiant suteikti reikiamų žinių ir įgūdžių pareigūnui, tarnybinio kaitumo principu perkeltam į ugniagesio gelbėtojo pareigas, parengta ši kvalifikacijos kėlimo programa

2.2. Programos tikslai

Parengti vidaus reikalų sistemos pareigūną, kuris tarnybinio kaitumo principu perkeltas į valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos padalinius iš kitų vidaus reikalų įstaigų, dirbti ugniagesiu gelbėtoju

2.3. Mokymosi pasiekimai

Eil. Nr.	Mokymosi pasiekimai
1.	Išmanys teisės aktus, reglamentuojančius vidaus tarnybą, gaisrinę saugą, gaisrų gesinimą ir gelbėjimo darbų vykdymą
2.	Mokės teikti pirmąją pagalbą
3.	Mokės saugiai dirbti su gaisrų gesinimo transporto priemonėmis ir įranga
4.	Mokės saugiai gesinti gaisrus
5.	Mokės saugiai dirbti su gelbėjimo transporto priemonėmis ir įranga
6.	Mokės gelbėti žmones, turtą ir gyvūnus įvykių, ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų metu
7.	Mokės saugiai likviduoti eismo įvykių padarinius
8.	Mokės saugiai likviduoti cheminių, radiacinių ir ekologinių įvykių padarinius

3. Detalus mokymo planas

Eil. Nr.	Temų pavadinimai	Valandų skaičius	
		teorijai	praktiniam mokymui
1.	Teisės aktai, reglamentuojantys valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos veiklą. Darbuotojų sauga ir sveikata	9	2
1.1.	Įvadas	0,5	
1.2.	Valstybinė priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba: uždaviniai, struktūra, veiklos kryptys	0,5	
1.3.	Vidaus tarnybos statusas, jo paskirtis, reglamentuojamos sritys	2	
1.4.	Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas, jo paskirtis, reglamentuojamos sritys	1	
1.5.	Lietuvos Respublikos priešgaisrinės saugos įstatymas – pagrindinis dokumentas, reglamentuojantis gaisrinės saugos užtikrinimą Lietuvoje	1	
1.6.	Bendrosios priešgaisrinės saugos taisyklės. Dokumento apžvalga	1	
1.7.	Rikiuotės pagrindai	1	2
1.8.	Darbuotojų saugos ir sveikatos instruktažas atliekant mokymus	2	
2.	Pirmoji pagalba	9	9
2.1.	Pagrindinės gyvybinės žmogaus funkcijos ir jų įvertinimas pagal ABC (A – atverti kvėpavimo takus (angl. <i>airway open</i>); B – kvėpavimas (angl. <i>breathing</i>); C – kraujotaka (angl. <i>circulation</i>) schemą. Gyvybinių funkcijų sutrikimo priežastys. Klinikinė ir biologinė mirtis, požymiai. Traumatinis šokas, jo požymiai	0,5	
2.2.	Pradinio gaivinimo pagrindai ir technika. Išorinio automatinio defibriliatoriaus panaudojimas	0,5	2
2.3.	Žaizdų klasifikavimas: jų rūšys ir pavojingumas. Kraujavimo rūšys: arterinis, veninis, kapiliarinis. Išorinis ir vidinis kraujavimas. Kraujavimo pobūdžio nustatymas	0,25	
2.4.	Kraujavimo stabdymo būdai. Magistralinių arterijų prispaudimo vietos. Vidinis kraujavimas. Vidinio kraujavimo požymiai. Pirmoji pagalba įtarus vidinį kraujavimą	0,25	0,5
2.5.	Kai kurie kraujavimo stabdymo atvejai: kraujavimo stabdymas veido srityje, iš nosies, galvos ir kaklo, iš krūtinės, pilvo.	0,25	

	tarpvietės ir sėdmenų		
2.6.	Žaizdų sutvarstymas, pagrindiniai principai, spaudžiamojo tvarščio uždėjimas. Tvarstymas įvairių sužeidimų atvejais	0,25	1
2.7.	Kaulų ir sąnarių sužeidimai: lūžimai, išnirimai. Lūžimų ir išnirimų rūšys ir požymiai. Pirmoji pagalba ir imobilizacija kaulų lūžių, išnirimų, panirimų, krūtinės ląstos sužalojimo atvejais	0,5	1
2.8.	Pirmoji pagalba, kai nutraukiamos galūnės	0,25	
2.9.	Stabili šoninė padėtis	0,25	0,5
2.10.	Kūno perkaitimo požymiai. Saulės smūgis. Bendras kūno atšalimas, vietinio nušalimo laipsniai. Požymiai, pirmoji pagalba	0,25	
2.11.	Pirmoji pagalba asmeniui, patyrusiam elektros traumą ar žaibo iškrovą	0,25	
2.12.	Pirmosios pagalbos teikimo ypatumai: pirmoji pagalba skendusiam asmeniui; pirmoji pagalba užspringus; pirmoji pagalba praradusiam sąmonę žmogui; pirmoji pagalba įkandus vabzdžiui arba gyvūnui	0,5	
2.13.	Pavojingos psichikos būsenos, jų atpažinimas ir pirmoji pagalba	0,25	
2.14.	Kritiniai ir (ar) trauminiai įvykiai, kritinio ir (ar) trauminio įvykio stresas, požymiai, pirmoji pagalba nukentėjusiajam	1	
2.15.	Pirmosios pagalbos rinkiniai. Individualios apsaugos priemonės teikiant pirmąją pagalbą	0,25	
2.16.	Saugos zonų sudarymas įvykio vietoje	0,25	
2.17.	Nukentėjusiojo kaklo ir nugaros stabilizavimo priemonės ir būdai	0,5	2
2.18.	Nukentėjusiųjų evakavimo (ištraukimo) iš avariją patyrusio automobilio ypatumai	0,5	
2.19.	Šalmo nuėmimo nukentėjusiajam technika	0,25	0,5
2.20.	Nukentėjusiųjų parengimas transportuoti ir jų transportavimas		0,5
2.21.	Cheminiai nudegimai. Pagalbos suteikimas kai nuodingųjų medžiagų patenka ant odos, į akis, kvėpavimo takus	0,25	
2.22.	Terminio nudegimo laipsniai ir pirmoji pagalba	0,25	
2.23.	Kūno ar kūno dalies suspaudimo sindromas, požymiai, pirmoji pagalba	0,25	
2.24.	Pagrindiniai nuodingųjų medžiagų patekimo į organizmą būdai. Bendrieji apsinuodijimo požymiai ir pirmosios pagalbos suteikimas	0,25	
2.25.	Ūmios alerginės reakcijos: nustatymas ir pirmoji pagalba	0,25	
2.26.	Bendrieji ikistacionarinės pagalbos teikimo ypatumai	0,25	
2.27.	Pirmosios pagalbos įskaita	0,5	1
3.	Gaisrų gesinimo transporto priemonės ir įranga	33	48
3.1.	Transporto priemonės, jų techninės ir taktinės charakteristikos, klasifikavimas, paskirtis, sutartinis žymėjimas	0,5	1
3.2.	Transporto priemonių sandara	0,5	
3.3.	Siurbliai, naudojami priešgaisrinėje gelbėjimo tarnyboje. Konstrukcija, veikimo principai, techninės ir taktinės charakteristikos	1	

3.4.	Gaisriniai švirkštai, jų klasifikavimas, paskirtis, techninės ir taktinės charakteristikos	0,5	0,5
3.5.	Gaisrinių žarnų paskirtis, klasifikavimas, techninės charakteristikos, panaudojimo būdai, žarnų vyniojimas	0,5	0,5
3.6.	Gaisrinė įranga, skirta gaisrams gesinti, jos klasifikavimas, paskirtis, techninės ir taktinės charakteristikos (vandens surinktuvas, vandens skirstytuvai, pereinamosios movos ir kt.)	0,5	0,5
3.7.	Vandens šaltiniai, naudojami priešgaisrinėse gelbėjimo pajėgose. Įranga vandeniui paimti iš vandens šaltinių, jos klasifikavimas, paskirtis, techninės ir taktinės charakteristikos	0,5	0,5
3.8.	Ugniagesio gelbėtojo asmeninės apsaugos priemonės	1	
3.9.	Nešiojamosios gaisrinės kopėčios. Jų techninės ir taktinės charakteristikos, panaudojimo galimybės	0,5	
3.10.	Gaisrų gesinimo ir gelbėjimo transporto priemonės pastatymas prie atvirojo vandens šaltinio. Vandens paėmimas iš atvirojo vandens šaltinio siurbliu (automobiliniu, motoriniu, čiurkšliniu)		4
3.11.	Gaisrų gesinimo ir gelbėjimo transporto priemonės pastatymas prie gaisrinio hidranto		4
3.12.	Priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų ir priemonių išdėstymas tiekiant vandens švirkštus (B tipo, A tipo, lafetinius)		2
3.13.	Priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų ir priemonių išdėstymas tiekiant putų generatorius ir putų švirkštus		2
3.14.	Pakilimas kabinėmis kopėčiomis į mokomojo bokšto 4-ą aukštą		2
3.15.	Pakilimas ištraukiamosiomis kopėčiomis į mokomojo bokšto 3-ią aukštą		2
3.16.	Pakilimas kombinuotu būdu į mokomojo bokšto 4-ą aukštą		2
3.17.	Gaisrinės įrangos išbandymo terminai ir metodika	0,5	
3.18.	Darbo kenksmingoje aplinkoje pagrindai	2	
3.19.	Kvėpavimo organų apsaugos priemonės, jų sandara, veikimo principas. Kvėpavimo organų apsaugos priemonių patikrinimas	1	2
3.20.	Darbo laiko ir slėgio, kuriam esant ugniagesiai gelbėtojai privalo pradėti išeiti iš raudonosios zonos, skaičiavimai	1	2
3.21.	Darbas su kvėpavimo organų apsaugos priemonėmis gryname ore		2
3.22.	Ryšio tarp priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų organizavimas	1	1
3.23.	Kėlimo platformų ir jų įrangos operatoriaus mokymo programos M1 mokymo dalis	10	
3.24.	Kėlimo platformų ir jų įrangos operatoriaus mokymo programos M2 mokymo dalis	12	20
4.	Gaisrų gesinimas	15	18
4.1.	Darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai gesinant gaisrus, evakuojant žmones, vykdant gelbėjimo darbus	1	
4.2.	Gaisro gesinimo organizavimas	3	
4.3.	Degimo teorijos pagrindai	1	2
4.4.	Degimo nutraukimo būdai	1	2
4.5.	Pavojingi gaisro veiksniai, apsauga nuo jų	1	

4.6.	Gaisro žvalgyba. Situacijos gaisravietėje vertinimas	1	2
4.7.	Žmonių paieškos gaisravietėje principai, evakavimo būdai	1	2
4.8.	Statybinių konstrukcijų ir medžiagų pokyčiai gaisro metu. Konstrukcijų atsparumas ugniai	1	
4.9.	Pirminės gaisro gesinimo priemonės	0,5	1
4.10.	Gaisro gesinimas gyvenamuosiuose pastatuose	0,5	4
4.11.	Gaisro gesinimas administraciniuose pastatuose	0,5	4
4.12.	Gaisro gesinimas pramonės objektuose	0,5	
4.13.	Gaisro gesinimas žemės ūkio objektuose	0,5	
4.14.	Gaisro gesinimas nepalankiomis gamtinėmis sąlygomis	0,5	
4.15.	Gaisro gesinimas miškuose, durpynuose, dideliuose plotuose	0,5	
4.16.	Gaisro gesinimas transporto priemonėse	0,5	
4.17.	Gaisro gesinimas, kai trūksta vandens. Vandens atvežimo arba perpumpavimo organizavimas	0,5	1
4.18.	Įrangos, naudojančios įtampą, gesinimas, elektros laidų kirpimo ypatumai, apsaugos nuo elektros priemonės	0,5	
5.	Gelbėjimo transporto priemonės ir įranga	9	20
5.1.	Pneumatinė gelbėjimo įranga, naudojama likviduojant eismo įvykių padarinius. Jos techninės ir taktinės charakteristikos, naudojimo galimybės	0,5	1
5.2.	Hidraulinė gelbėjimo įranga, naudojama likviduojant eismo įvykių padarinius. Jos techninės ir taktinės charakteristikos, naudojimo galimybės	0,5	1
5.3.	Mechaninė gelbėjimo įranga, naudojama likviduojant eismo įvykių padarinius. Jos techninės ir taktinės charakteristikos, naudojimo galimybės	0,5	1
5.4.	Rankinė gelbėjimo įranga, naudojama likviduojant eismo įvykių padarinius. Jos techninės ir taktinės charakteristikos, naudojimo galimybės	0,5	1
5.5.	Ugniagesio gelbėtojo apsaugos priemonės likviduojant cheminių (radiacinių) įvykių padarinius	1	3
5.6.	Cheminių įvykių padarinių likvidavimo automobilis. Jo techninės ir taktinės charakteristikos		2
5.7.	Mediniai sandarinimo kaiščiai. Panaudojimo galimybės	0,5	1
5.8.	Pneumatinė įranga, naudojama likviduojant cheminių (radiacinių) įvykių padarinius	0,5	1
5.9.	Hidraulinė įranga, naudojama likviduojant cheminių (radiacinių) įvykių padarinius	0,5	1
5.10.	Rankinė įranga, naudojama likviduojant cheminių (radiacinių) įvykių padarinius	0,5	1
5.11.	Mechaninės ir cheminės demerkurizacijos rinkinys, naudojimo galimybės	0,5	1
5.12.	Cheminių medžiagų sugėrikliai (absorbentai), bonai sugėrikliai, bonai, išsiliejusios medžiagos surinktuvai (angl. – <i>skimmer</i>). Jų naudojimo galimybės	0,5	

5.13.	Sanitarinio švarinimo postas: sandara, pastatymo ypatumai, darbas poste	1	3
5.14.	Pavojingų medžiagų analizatoriai. Jų techninės ir taktinės charakteristikos	1	3
5.15.	Saugos zonoms atitverti naudojama įranga, ženklai, saugos signalai	1	
6.	Žmonių, turto ir gyvūnų gelbėjimas	3	26
6.1.	Darbuotojų saugos ir sveikatos instruktažas atliekant gelbėjimo darbus aukštyje ir gylyje	1	
6.2.	Automobilinėje cisternoje esanti įranga, kurią galima panaudoti atliekant gelbėjimo darbus aukštyje ir gylyje		1
6.3.	Mazgai, naudojami atliekant gelbėjimo darbus		3
6.4.	Ugniagesio gelbėtojo saugos ir savisaugos užtikrinimas		2
6.5.	Gelbėjimo darbai aukštyje naudojant rankines kopėčias		4
6.6.	Gelbėjimo darbai aukštyje naudojant virves		4
6.7.	Gelbėjimo darbai gylyje (iš šulinių ir šachtų) naudojant virves		4
6.8.	Savigalba		4
6.9.	Darbuotojų saugos ir sveikatos instruktažas atliekant gelbėjimo darbus vandenyje ir ant ledo	1	
6.10.	Gelbėjimo vandenyje ir ant ledo priemonės, jų panaudojimas	1	4
7.	Gelbėjimo darbai įvykus eismo įvykiui	10	19
7.1.	Gelbėjimo darbų klasifikavimas eismo įvykio metu	0,5	
7.2.	Gelbėjimo darbų organizavimas eismo įvykio vietoje	0,5	
7.3.	Saugos zonų nustatymas	1	
7.4.	Eismo įvykio vietos žvalgyba, jos tikslai ir sprendimai	1	1
7.5.	Lengvojo automobilio ir sunkvežimio konstrukcijų ypatumai	2	
7.6.	Automobilių aktyvios ir pasyvios saugumo priemonės	1	
7.7.	Pagrindiniai lengvojo automobilio ardymo taškai ir ardymo seka	1	3
7.8.	Pagrindiniai sunkvežimio ardymo taškai ir ardymo seka	1	1
7.9.	Automobilio akumuliatorių atjungimas, oro pagalvių blokavimas		1
7.10.	Automobilio stabilizavimas		3
7.11.	Minkštos ir kietos apsaugos panaudojimas eismo įvykio metu		1
7.12.	Patekimo pas nukentėjusįjį keliai ir būdai		1
7.13.	Saugaus evakavimo kelio sudarymas (automobilio ardymas) ir nukentėjusiojo evakavimas iš automobilio		4
7.14.	Standartinės situacijos likviduojant eismo įvykio padarinius	1	3
7.15.	Gelbėjimo darbai įvykus keleivinio transporto eismo įvykiui	1	1
8.	Gelbėjimo darbai įvykus cheminiam, biologiniam ir ekologiniam įvykiui	9	10
8.1.	Gelbėjimo darbų organizavimas įvykus cheminiam įvykiui	1	

8.2.	Saugos zonų nustatymo metodika įvykus cheminiam įvykiui	0,5	
8.3.	Pavojingųjų medžiagų klasifikavimas ir ženklavimas	0,5	
8.4.	Avarijų likvidavimo instrukcijos	1	
8.5.	Demerkurizacija: mechaninė ir cheminė	1	4
8.6.	Nutekėjimų iš kiaurymių sandarinimo taktika	1	4
8.7.	Darbuotojų ir įrangos sanitarinis švarinimas (angl. <i>decontamination</i>)		2
8.8.	Aplinkos kontrolės stebėjimo organizavimas įvykus cheminiam (radiaciniam) įvykiui	1	
8.9.	Ugniagesių gelbėtojų veiksmai įvykus biologiniam įvykiui	1	
8.10.	Ugniagesių gelbėtojų veiksmai įvykus ekologiniam įvykiui	1	
8.11.	Teršalų surinkimo nuo vandens, žemės paviršiaus taktika	1	
9.	Radiacinė sauga	5	4
9.1.	Lietuvos ir tarptautiniai teisės aktai, reglamentuojantys pasirengimą radiologinėms ir branduolinėms avarijoms	0,25	
9.2.	Radiologinių ir branduolinių avarių problemos mastas ir avarių apžvalga. Terorizmo, naudojant radioaktyvias ir branduolines medžiagas, grėsmė	0,25	
9.3.	Priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų funkcijos, atsakomybė ir bendradarbiavimas įvykus radiologinei ir branduolinei avarijai	0,25	
9.4.	Pasirengimas avarijoms, reagavimo veiksmai aptikus paliktųjų jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių ar radionuklidais užterštų objektų ir reagavimo veiksmų planavimas	0,25	
9.5.	Radioaktyviosios medžiagos: jų fizinės ir cheminės savybės, apsauga nuo žalingo poveikio. Biologinis jonizuojančiosios spinduliuotės poveikis: nulemtieji (ūmus radiacinis sindromas, radiaciniai nudegimai) ir atsitiktiniai reiškiniai	1	
9.6.	Jonizuojančioji spinduliuotė. Pavojai, dozių ribos, apsauga nuo jos, sąveika su medžiagomis	0,25	
9.7.	Saugaus darbo zonų nustatymo metodika įvykus radiaciniam įvykiui	0,25	
9.8.	Grupiniai ir individualieji dozimetrai. Jų techninės ir taktinės charakteristikos, darbas su jais	0,5	2,5
9.9.	Išorinė ir vidinė apšvita. De(z)aktyvavimo metodai	0,5	
9.10.	Oro, vandens, dirvožemio ir augmenijos bandinių atrinkimo metodai ir darbas su bandinių ėmimo įranga	0,5	1,5
9.11.	Examinas	1	
10.	Praktinio mokymo programa (praktika būsimoje darbo vietoje)		40
10.1.	Darbuotojų saugos ir sveikatos instruktavimas		2
10.2.	Pamainų pasikeitimas, gaisrinės technikos ir įrangos priėmimo tvarka		4
10.3.	Vidaus tvarkos užtikrinimas komandoje (postininko prie fasado, postininko garaže pareigos; budėjimas)		4
10.4.	Supažindinimas su ryšio vykdymo tvarka (naudojami ryšio kanalai, šaukiniai, ryšio vykdymo tvarka)		2

10.5.	Supažindinimas su transporto priemonėmis ir įranga, naudojama priešgaisrinėje gelbėjimo valdyboje (tarnyboje), jos techninėmis ir taktinėmis charakteristikomis		4
10.6.	Susipažinimas su budinčių pamainų veiklos ypatumais		8
10.7.	Susipažinimas su gaisrinės komandos operacijų rajono ypatumais		4
10.8.	Kvėpavimo organų apsaugos aparato patikrinimas prieš budėjimą		1
10.9.	Kvėpavimo organų apsaugos aparato kontrolinis patikrinimas		1
10.10.	Darbas dėvint kvėpavimo organų apsaugos aparatą gryname ore		2
10.11.	Darbas su visų tipų rankiniais ir lafetiniais švirkštais		2
10.12.	Darbas su nešiojamosiomis kopėčiomis		2
10.13.	Grandies darbas gesinant gaisrą netinkamoje kvėpuoti aplinkoje		4
11.	Baigiamasis egzaminas	2	4
Iš viso:		104	200

4. Reikalavimai dėstytojams

- 4.1. turėti aukštąjį išsilavinimą;
- 4.2. turėti ne mažesnę kaip 3 metų darbo patirtį gaisrinės saugos srityje;
- 4.3. pirmąją pagalbą mokantis dėstytojas turi turėti teisę vykdyti šį mokymą;
- 4.4. radiacinę saugą mokantis dėstytojas turi turėti Radiacinio saugos centro išduotą Fizinio asmens, turinčio teisę mokyti radiacinės saugos, atestacijos pažymėjimą

5. Reikalavimai metodiniams ir materialiniams ištekliams

Eil. Nr.	Įrangos pavadinimas	Kiekis
1.	Kompiuteriai	10 vnt.
2.	Daugialypė terpė	2 vnt.
3.	Gaisrinis automobilis (sukomplektuota automobilinė cisterna)	4 vnt.
4.	Gaisrinis automobilis (automobilinės kopėčios)	1 vnt.
5.	Gaisrinis automobilis (cheminių įvykių padarinių likvidavimo automobilis)	1 vnt.
6.	Visų rūšių gesintuvų pjūviai	4 vnt.
7.	Miltelių gesintuvai (ne mažesni kaip 4 kg)	5 vnt.
8.	Vandens putų gesintuvai (ne mažesni kaip 9 l)	5 vnt.
9.	Angliarūgštės gesintuvai (ne mažesni kaip 2 l)	5 vnt.
10.	Vonelės skysčiams deginti	2 vnt.
11.	Vonelė kietosioms medžiagoms deginti	1 vnt.
12.	Pratybų vieta, kur galima naudoti atvirą liepsną	
13.	Gaisrinės žarnos	50 vnt.
14.	Ugniagesio gelbėtojo apsauginis kostiumas	25 vnt.
15.	Ugniagesio gelbėtojo apsauginės pirštinės	25 poros
16.	Ugniagesio gelbėtojo apsauginis šalmas su skydeliu	25 vnt.
17.	Ugniagesio gelbėtojo batai	25 vnt.
18.	Ugniagesio gelbėtojo pošalmis	25 vnt.
19.	Gyvenamojo namo maketas (natūralaus dydžio)	1 vnt.
20.	Degalinės maketas (natūralaus dydžio)	1 vnt.
21.	Geležinkelio pervažos avarijos maketas (natūralaus dydžio)	1 vnt.

22.	Degimo procesų stebėjimo konteineris	1 vnt.
23.	Cheminės apsaugos kostiumas	10 vnt.
24.	Mediniai kaiščiai kiaurymėms sandarinti	10 vnt.
25.	Pneumatinės įrangos komplektas (2 aukštojo slėgio pagalvės, jungiamosios žarnos, valdymo pultas, reduktorius, suslėgtojo oro balionas)	2 vnt.
26.	Hidraulinės įrangos komplektas (tepalo siurblys, jungiamosios žarnos, plėstuvas, žirklys, cilindras)	2 vnt.
27.	Automobilio stiklų pjūklas	2 vnt.
28.	Automobilio stiklų daužtukas	2 vnt.
29.	Universalus laužtuvas	2 vnt.
30.	Sanitarinio švarinimo postas	1 vnt.
31.	Krovinio tvirtinimo diržai	2 kompl.
32.	Automobilio stabilizavimo kaladės	4 vnt.
33.	Neštuvai nukentėjusiajam	2 vnt.
34.	Kaušiniai neštuvai nukentėjusiam	2 vnt.
35.	Kaklo įtvaras	5 vnt.
36.	Nugaros stabilizavimo įtvaras	2 kompl.
37.	Pirmosios pagalbos vaistinėlės	2 vnt.
38.	Dozimetras dozės galiai matuoti	1 vnt.
39.	Individualusis dozimetras	1 vnt.
40.	Cheminių medžiagų detektorius	1 kompl.
41.	Kvėpavimo organų apsaugos aparatai	25 vnt.
42.	Filtruojamosios dujų kaukės	10 vnt.
43.	Šilumą atspindintys kostiumai	2 vnt.
44.	Apsauginiai akiniai	5 vnt.
45.	Grandininis pjūklas	2 vnt.
46.	Diskinis pjūklas	1 vnt.
47.	Signalinė juosta su užrašu STOP	200 m
48.	Gaisrinio siurblio pjūvis	1 vnt.
49.	Gaisrinės kolonėlės pjūvis	1 vnt.
50.	Gaisrinio švirkšto pjūvis	2 vnt.
51.	Mokomasis 4 -ių aukštų bokštas su langais	1 vnt.
52.	Kablinės kopėčios	2 vnt.
53.	3-jų pakopų ištraukiamosios kopėčios	2 vnt.
54.	Glaustinės kopėčios	1 vnt.
55.	Gelbėjimo virvė	2 vnt.
56.	Žmogaus gaivinimo manekenai	10 vnt.
57.	Žmogaus gaivinimo manekenas su gaivinimo parametrų fiksavimo įrenginiu	1 vnt.
58.	Teigiamojo slėgio ventiliatorius	1 vnt.
59.	Dielektrinės žirklys	2 vnt.
60.	Dielektriniai botai	2 poros
61.	Dielektrinės pirštinės	2 poros

6. Dalykų ir baigiamasis vertinimas

6.1. Pabaigus mokymą pagal Pirmosios pagalbos mokymo dalyką atliekamas teorinių žinių ir įgūdžių atestavimas. Atestavimas vykdomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. liepos 13 d. įsakymu Nr. V-932 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. sausio 28 d. įsakymo Nr. V-69 „Dėl Privalomojo pirmosios pagalbos mokymo programos, Privalomojo higienos įgūdžių mokymo programos ir Privalomojo mokymo

apie alkoholio ir narkotikų žalą žmogaus sveikatai mokymo programos patvirtinimo“ pakeitimo“. Teorinių žinių ir įgūdžių vertinimas atliekamas tokia tvarka: teorinių žinių testas sudaromas iš 20 klausimų, atsitiktinai parinktų iš ne mažiau kaip 100 parengtų ir Ugniagesių gelbėtojų mokyklos viršininko patvirtintų klausimų; praktiniams įgūdžiams įvertinti atliekama praktinė užduotis, pasirinkta iš ne mažiau kaip 30 patvirtintų užduočių. Teorinės žinios vertinamos teigiamai, jeigu teisingai atsakoma į 70 proc. pateiktų klausimų. Praktinės užduoties atlikimas vertinamas teigiamai teisingai atlikus pateiktą užduotį. Gavus teigiamą atestavimo įvertinimą išduodamas Sveikatos žinių ir įgūdžių atestavimo pažymėjimas. Neišlaikius teorinių žinių testo ar gavus neigiamą praktinės užduoties įvertinimą, pakartotinai atestuotis galima ne anksčiau kaip po 3 kalendorinių dienų. Antrą kartą gavus neigiamą teorinių žinių testo ar praktinės užduoties įvertinimą siūloma kartoti kursą.

6.2. Pabaigus mokymą pagal Radiacinės saugos mokymo dalyką laikomas egzaminas. Egzaminuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. balandžio 28 d. įsakymu Nr. V-546 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 22 d. įsakymo Nr. V-1001 „Dėl Privalomojo radiacinės saugos mokymo ir instruktavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“. Teorines radiacinės saugos žinias vertinant testu, egzaminuojamam asmeniui pateikiama 30 klausimų su keliais atsakymo variantais, iš kurių vienas arba keli teisingi. Testo klausimus rengia Radiacinės saugos centras. Teorinės radiacinės saugos žinios vertinamos teigiamai, kai egzaminuojamas asmuo teisingai atsako į ne mažiau kaip 70 procentų klausimų. Egzaminuojamo asmens radiacinės saugos žinias įvertinus neigiamai, pakartotinai egzaminas gali būti rengiamas ne anksčiau kaip po 10 darbo dienų. Egzaminuojamo asmens radiacinės saugos žinias neigiamai įvertinus antrą kartą, egzaminuojamas asmuo turi kartoti kursą.

6.3. Pasibaigus mokymui, kursantų žinioms patikrinti organizuojamas baigiamasis egzaminas. Jis susideda iš teorinių žinių testo ir praktinių įgūdžių egzamino.

Teorinių žinių testą sudaro 40 klausimų, atsitiktinai parinktų iš ne mažiau, kaip 100 parengtų ir Ugniagesių gelbėtojų mokyklos viršininko įsakymu patvirtintų klausimų. Klausimai turi apimti visas detaliam mokymo plane nurodytas sritis, išskyrus Pirmąją pagalbą ir Radiacinę saugą. Testas laikomas išlaikytu, jeigu kursantas atsako į 50 procentų ir daugiau pateiktų klausimų.

Praktinių įgūdžių egzaminas organizuojamas pratybų lauke. Praktiniams įgūdžiams įvertinti atliekama praktinė dviejų dalių užduotis. Pirmoji dalis – individualūs praktinio darbo įgūdžiai (2 pratimai), antroji dalis – darbo komandoje įgūdžiai (1 pratimas). Praktinių užduočių pratimai pasirenkami iš kiekvienos patvirtintų pratimų dalies (ne mažiau kaip po 10 iš kiekvienos). Praktinių įgūdžių egzaminas vertinamas teigiamai, jeigu kursantai teisingai ir neviršiję nustatyto laiko atliko užduotis.

Gavus neigiamą įvertinimą nors iš vienos baigiamojo egzamino dalių, egzaminavimas nutraukiamas ir kompetencija nesuteikiama. Baigiamąjį egzaminą galima perlaikyti:

- neišlaikius teorinių žinių testo – ne anksčiau kaip po 10 darbo dienų;
- neišlaikius praktinių įgūdžių egzamino – ne anksčiau kaip po 10 darbo dienų.

Antrą kartą gavus neigiamą įvertinimą, būtina kartoti mokymo kursą.

Kursantų žinias tikrina Ugniagesių gelbėtojų mokyklos viršininko įsakymu sudaryta ne mažesnė kaip trijų asmenų baigiamojo egzamino komisija. Šioje komisijoje turi būti nors vienas narys, turintis gaisrinės saugos išsilavinimą. Kiti komisijos nariai turi turėti ne mažesnę, kaip 3 metų darbo patirtį valstybinėje priešgaisrinėje gelbėjimo tarnyboje.

Sėkmingai išlaikiusiems baigiamąjį egzaminą išduodamas įgytą kompetenciją patvirtinantis pažymėjimas su įrašu: *suteikiama teisė dirbti ugniagesių gelbėtoju valstybinėje priešgaisrinėje gelbėjimo tarnyboje.*

REKOMENDUOJAMOS LITERATŪROS SĄRAŠAS

1. Lietuvos Respublikos priešgaisrinės saugos įstatymas.
2. Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymas.
3. Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas.

4. Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto patvirtinimo įstatymas.
5. Bendrosios gaisrinės saugos taisyklės.
6. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2006 m. rugsėjo 7 d. įsakymas Nr. 1V-355 „Dėl Vidaus reikalų statutinųjų įstaigų rikiuotės ir ceremonijų statuto patvirtinimo“.
7. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 31 d. įsakymas Nr. V-822 „Dėl gaivinimo standartų patvirtinimo“.
8. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. rugpjūčio 25 d. nutarimas Nr. 1212 „Dėl Gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotųjų darbų, įvykių, ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų likvidavimo ir jų padarinių šalinimo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
9. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2006 m. sausio 16 d. įsakymas Nr. 1-25 „Dėl Priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos parengties organizavimo nuostatų patvirtinimo“.
10. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. kovo 31 d. įsakymas Nr. 1-101 „Dėl Laikinojo priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų pasirengimo gesinti ir veiksnių gesinant gaisrus tvarkos aprašo patvirtinimo“.
11. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2013 m. lapkričio 18 d. įsakymas Nr. 1-280 „Dėl Priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų atliekamų gaisrų gesinimo ir kitų gelbėjimo darbų organizavimo nuostatų patvirtinimo“.
12. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2015 m. rugpjūčio 14 d. įsakymas Nr. 1-228 „Dėl Priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų sutelkimo įvykiams, ekstremaliems įvykiams likviduoti plano rengimo instrukcijos, įvykio likvidavimo plano rengimo tvarkos aprašo ir Priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų, reikalingų gaisrui gesinti, apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“.
13. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. birželio 4 d. įsakymas Nr. 1-175 „Dėl Valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos technikos eksploatavimo nuostatų patvirtinimo“.
14. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2013 m. kovo 18 d. įsakymas Nr. 1-84 „Dėl Telefono ir radijo ryšio naudojimo Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamente prie Vidaus reikalų ministerijos ir jam pavaldžiose įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“.
15. Artūras Rutkauskas. Ugniagesybos ir gelbėjimo pagrindai. Vilnius: Justitia, 1997.
16. Björn Wahlström; Tatjana Nedveckaitė; Violeta Skaržinsienė. Ar pavojinga radiacija? Vilnius: Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, 2001.
17. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Ugniagesių gelbėtojų mokykla. Gaisrų gesinimas, kai trūksta vandens. Vilnius: 2004.
18. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Ugniagesių gelbėtojų mokykla. Gaisrų gesinimas daugiaaukščiuose pastatuose. Vilnius: 2004.
19. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Ugniagesių gelbėtojų mokykla. Žmonių gelbėjimas. Vilnius: 2004.
20. Preparation, Conduct and Evaluation of Exercises to Test Preparedness for a Nuclear or Radiological Emergency. International Atomic Energy Agency, Vienna: 2005. http://www-pub.iaea.org/MTCDD/Publications/PDF/Exercise2005_web.pdf.
21. Manual for First Responders to a Radiological Emergency. International Atomic Energy Agency, Vienna: 2006. http://www-pub.iaea.org/mtecd/publications/pdf/epr_firstresponder_web.pdf.
22. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Priešgaisrinės apsaugos departamentas. Stipriai veikiančių nuodingų medžiagų žinynas. Vilnius: 1995.
23. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos. Saugaus darbo zonų likviduojant chemines avarijas nustatymo metodika. Vilnius: 1999.
24. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Priešgaisrinės apsaugos departamentas. Gelbėjimo darbai, atliekami kelių eismo įvykių metu. Vilnius: 1997.
25. Alina Paškevičiūtė; Janina Monkeliūnienė. Civilinė sauga mažiems ir dideliems. Vilnius: 2007.
26. Vitas Rimkus. Apie gaisrus ir gelbėtojus. Kaunas: Lietuvos aviacijos muziejus, 1998.
27. Raimundas Aleknavičius; Dinas Vaitkaitis. Pirmoji medicinos pagalba. Kaunas: 1996.

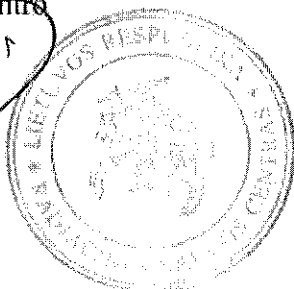
28. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. spalio 20 d. įsakymas Nr. V-923 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. lapkričio 10 d. įsakymo Nr. V-775 „Dėl Visuomenės sveikatos priežiūros priemonių, kurios atliekamos cheminio užteršimo atvejais, sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2011, Nr. 129-6135).
29. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos. Avarijų likvidavimo instrukcijos. Vilnius: Pozicija, 2004.
30. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2006 m. balandžio 20 d. įsakymas Nr. 1-160 „Dėl Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos pavaldžių įstaigų veiklos radiacinių avarijų atvejais metodinių rekomendacijų patvirtinimo“.
31. Radiacinės saugos centro direktoriaus 2002 m. gruodžio 13 d. įsakymas Nr. 57 „Dėl Dozimetrinės kontrolės, įvykus branduolinei ar radiacinei avarijai, taisyklių patvirtinimo“.
32. Gintaras Paulauskas. Savanorio ugniagesio parengimo metodinės rekomendacijos. Didakta, Vilnius: 2016.
33. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 18 d. nutarimas Nr. 99 „Dėl Valstybinio gyventojų apsaugos plano branduolinės avarijos atveju patvirtinimo“.
34. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. kovo 16 d. nutarimas Nr. 280 „Dėl Paliktųjų jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių, paliktųjų branduolinio kuro ciklo medžiagų, paliktųjų branduolinių ir daliųjų medžiagų ir radionuklidais užterštų objektų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“.
35. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. spalio 20 d. nutarimas Nr. 1503 „Dėl Valstybinio ekstremaliųjų situacijų valdymo plano patvirtinimo“.

DETAUS MOKYMO PLANO 9 DALIS „RADIACINĖ SAUGA“

SUDERINTA:

Radiacinės saugos centro
direktorius

Albinas Mastauskas
2016 m. spalio d.

Už Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie VRM Adm. valdybos licencijų skyriaus specialistas
Gintaras Paulauskas
2016-10-31

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie VRM Adm. valdybos licencijų skyriaus specialistas

Aldona Bareikienė
2016-10-31